

BIZANCJUM

Słowo Bizancjum jest wieloznaczne. U podstaw leży nazwa miasta położonego nad cieśniną Bosfor po jej europejskiej stronie. To niewielkie miasto zostało przez cesarza Konstantyna Wielkiego przebudowane na początku IV wieku w milionową metropolię. Cesarz zmienił jego nazwę nadając mu swoje Konstantynopol – miasto Konstantyna. Od tej pory stało się ono stolicą Cesarstwa Rzymskiego. Wraz z upadkiem Państwa Rzymskiego w zachodniej Europie (przełom V i VI w.), rzymskie panowanie obejmowało tylko Wschód (od Bałkanów po Egipt) a Konstantynopol był dominującym ośrodkiem.

Od czasów Konstantyna Wielkiego Konstantynopol był miastem chrześcijańskim – pierwszym z założenia chrześcijańskim miastem. Rzymskie panowanie na Wschodzie przyjmuje również chrześcijańskie oblicze. I takie właśnie chrześcijańskie Cesarstwo Rzymskie zwykło się określać mianem Bizancjum. Nie chodzi tu tylko o państwo, ale także o tworzoną w nim kulturę i o specyficzny sposób pojmowania chrześcijaństwa, jaki w tej przestrzeni się rozwinął.

Bizancjum jako państwo przetrwało do 1453 roku. Wówczas to muzułmańscy Turcy zdobyli Konstantynopol a ostatni cesarz Bizantyjski poległ w walce. Jeśli więc liczyć czas Bizancjum od Konstantyna Wielkiego, to przetrwało ono ponad 1000 lat. W tym okresie można wyróżnić kilka okresów. Nie będziemy jednak wchodzić w tak daleko idące szczegóły. Ogólnie można powiedzieć, że pod względem politycznym było to państwo mające kilka świetnych okresów, ale przez większość czasu swego istnienia było ono w odwrocie tracąc swoje posiadłości na rzecz zewnętrznych agresorów spośród których wymienić należy: Arabów, Persów, Słowian, Bułgarów i Turków. Ci ostatni okazali się ostatecznie zabójcami politycznego panowania bizantyjskiego.

Nie można jednak zapomnieć, że Bizancjum to także specyficzna kultura, w której centralne miejsce zajmuje chrześcijaństwo w jego wschodniej – greckojęzycznej wersji. Tę formę chrześcijaństwa my najczęściej określamy mianem prawosławie. Nie jest to jednak do końca precyzyjne, gdyż prawosławie z jakim mamy do czynienia na naszej ziemi jest rosyjską wersją wschodniego chrześcijaństwa; choć bierze ona swe początki z Bizancjum, to jednak naleciałości rosyjskiego systemu politycznego samodzielnia bardzo zdegenerowały także religijność.

Bizantyjska kultura chrześcijańska wytworzyła najwyższej klasy teologię oraz duchowość. Ogromny wpływ na nią wywarły zakony, które w bizantyjskim Kościele zawsze były liczne i decydowały o obliczu duchowym wschodniego chrześcijaństwa. Całe życie duchowe Kościoła wschodniego koncentruje się wokół liturgii. Ona również ma swój specyficzny, odmienny od znanego nam zachodniego, ryt. Bizantyjski obrządek liturgiczny jest nastwiony mistyczne przeżycie. Dlatego też liturgia wschodnia ma znacznie bardziej rozbudowany śpiew i inne elementy przeżyciowe, jak procesje, okadzenia, szaty i sam plastyczny wystrój świątyni. Nasz, rzymski, obrządek zdecydowanie większy nacisk kładzie na intelektualne pojmowanie misterium, dlatego też u nas znacznie większe znaczenie ma słowo i cisza. A same obrzędy mają o wiele bardziej zwięzły charakter.

Wpływ Bizancjum w kulturze chrześcijańskiej rozciąga się daleko poza granice bizantyjskiego panowania nawet w największym rozkwicie tego państwa. Bizantyjski obrządek liturgiczny i co za tym idzie także pojmowanie chrześcijaństwa przyjęły w większości narody, które zamieszkały we wczesnym średniowieczu na terenach Bałkanów, Europy Środkowej i Wschodniej oraz na Bliskim Wschodzie aż po Kaukaz. Wpływowi bizantyjskiemu ulegli także chrześcijanie Bliskiego Wschodu mający swoje własne tradycje liturgiczne i duchowe. Jednakże kultura Bizancjum była

mocniejsza niż ich własna. Można więc powiedzieć, że choć Bizancjum od nie ma od ponad 500 lat to jednak religijnie i kulturowo ono nadal istnieje.

OGŁOSZENIA DUSZPASTERSKIE NA IV NIEDZIELĘ WIELKANOCNĄ, 21.04.2024

Rozpoczęty dziś tydzień jest czasem szczególnej modlitwy o powołania kapłańskie i zakonne. Polecamy tę intencję modlitwie wszystkich parafian. Prosimy o szczególną pamięć o naszym kleryku Bartoszu, który 4 maja przyjmie święcenia diakonatu.

W liturgii w tym tygodniu: we wtorek uroczystość św. Wojciecha; w środę św. Jerzego; w czwartek św. Marka.

W tym tygodniu swoje imieniny obchodzą nasz arcybiskup Marek Jędraszewski, ks. proboszcz, oraz księża wikariusze Jarosław Gawęda i Marek Ślęczka. Polecamy ich modlitwie parafian.

Serdecznie dziękujemy za ofiary złożone dziś na tacę, składane w kopertach i przesyłane na konto parafii. Zebrane w ten sposób środki będą przeznaczone na inwestycje w naszym kościele – spłatę remontu wejścia do kaplicy pojednania.

W zakrystii można nabyć film z uroczystości bierzmowania.

Dziś w naszym parafialnym kinie Arka po Mszy o 11.00 „Księga Ksiąg” a o 14.00 premiera filmu „Wandea. Zwycięstwo albo śmierć”. W czwartek o 18.30 „The Chosen” sezon 1 odcinki 1 i 2. Za tydzień w niedzielę po Mszy o 11.00 „Księga Ksiąg”.

EWANGELIA NA DZIŚ I SŁOWO BOŻE NA CAŁY TYDZIEŃ

Jezus powiedział: „Ja jestem dobrym pasterzem. Dobry pasterz daje życie swoje za owce. Najemnik zaś i ten, kto nie jest pasterzem, do którego owce nie należą, widząc nadchodzącego wilka, opuszcza owce i ucieka, a wilk je porzywa i rozprasza. Najemnik ucieka dlatego, że jest najemnikiem i nie zależy mu na owcach. Ja jestem dobrym pasterzem i znam owce moje, a moje Mnie znają, podobnie jak Mnie zna Ojciec, a Ja znam Ojca. Życie moje oddaję za owce. Mam także inne owce, które nie są z tej owczarni. I te muszę przyprowadzić i będą słuchać głosu mego, i nastanie jedna owczarnia i jeden pasterz. Dlatego miłuje Mnie Ojciec, bo Ja życie moje oddaję, aby je potem znów odzyskać. Nikt mi go nie zabiera, lecz Ja od siebie je oddaję. Mam moc je oddać i mam moc je znów odzyskać. Taki nakaz otrzymałem od mojego Ojca”. (J 10,11-18)

Nd: Dz 4,8-12; 1J 3,1-2; J 10,11-18 / **Pn:** Dz 11,1-18; J 10,1-10 / **Wt:** Dz 1,3-8; Flp 1,20-30; J 12,24-26 / **Śr:** Dz 12,24-13,5; J 12,44-50 / **Cz:** 1P 5,5b-14; Mk 16,15-20 / **Pt:** Dz 13,26-33; J 14,1-6 / **Sb:** Dz 13,44-52; J 14,7-14

Ewangelia życia. Nowy dokument Stolicy Apostolskiej przypominający nieskończoną godność każdego człowieka od poczęcia do śmierci. **HISTORIA KOŚCIOŁA.** Historyczne spojrzenie na Maryję z Nazaretu.

Msze Święte w niedzielę: 6.30 / 8.00 / 9.30 / 11.00 / 12.30 / 16.00 / 17.30 / 19.00

Msze Święte w dni powszednie: 6.00 / 6.30 / 7.00 / 7.30* / 8.00 / 11.00 / 18.00 (* nie ma Mszy o 7.30 w środy i pierwsze piątki)

Spowiedź (w kaplicy pojednania): w niedziele kwadrans przed każdą Mszą Świętą / w dni powszednie: 6.00-8.30; 16.30-18.00.

Kancelaria parafialna

Dyżur księdza:

poniedziałek – wtorek 16.30-17.45

środa – piątek 10.00-10.45 16.30-17.45

sobota 10.00-10.45

Dyżur siostry:

poniedziałek nieczynne

wtorek – piątek 09.00-11.00 16.00-18.00

sobota 09.00-11.00

W pierwsze piątki miesiąca i święta kancelaria nieczynna

Dane kontaktowe

ul. Obrońców Krzyża 1, 31-831 Kraków

kontakt.arkapana@gmail.com

www.arkapana.pl

Telefon do kancelarii: 12 644 06 24; Telefon do księdza dyżurnego: 791 164 081

Ks. Jerzy Czerwień 12 68 08 204

ks. Rafał Kudzia 12 68 08 205

Ks. Jarosław Gawęda 12 68 08 206

Ks. Rafał Starzak 12 68 08 207

Ks. Władysław Kądziołka 12 68 08 208

Ks. Janusz Mieczkowski 12 68 08 210

Ks. Adam Trzaska 12 68 08 212

Ks. Marek Ślęczka 12 68 08 213

Ks. Bogdan Mosur 12 68 08 215

Ks. Józef Zieliński 12 68 08 216

Ks. Konrad Natkaniec 12 68 08 217

Numer rachunku bankowego parafii: 37 1020 2906 0000 1202 0086 9321